

Časopis pro pěstování matematiky

Karel Drábek

K životnímu jubileu prof. RNDr. Zdeňka Pírka, DrSc.

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 105 (1980), No. 2, 216--218

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/118053>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1980

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ZPRÁVY

K ŽIVOTNÍMU JUBILEU PROF. RNDR. ZDENĚKA PÍRKA, DRSC.

KAREL DRÁBEK, Praha

Dne 12. prosince 1979 se dožil sedmdesáti let RNDr. ZDENĚK PÍRKO, doktor matematicko-fyzikálních věd a řádný profesor matematiky na elektrotechnické fakultě ČVUT v Praze. Narodil se v Pacově (okr. Pelhřimov), ale od roku 1910 žije téměř stále v Praze. Po čtyřech letech obecné školy (1915–1919) studoval na II. reálném gymnáziu v Praze - Vinohradech (1919–1927) a po maturitě od zimního semestru škol. roku 1927/28 na přírodovědecké fakultě University Karlovy v Praze. V roce 1932 získal aprobaci pro vyučování matematice a fyzice na středních školách a ještě v tomto roce předložil disertační práci *Teorie pseudoúpatnic* (posuzovatelé prof. B. Bydžovský a V. Hlavatý). Rigorosní zkoušky složil v roce 1934 (až po vojenské presenční službě, kterou konal mimo Prahu) a byl promován na doktora přírodních věd. Nejdříve (pro nedostatek volných učitelských míst na středních školách) byl zaměstnán ve Vojenském technickém a leteckém ústavu v Praze, ve škol. roce 1936/37 působil jako profesor na reformním reálném gymnáziu v Tišnově a odtud byl přeložen na karlínskou reálku v Praze. Od škol. roku 1945/46 působí trvale na vysoké škole (v prvním roce jako uvolněný středoškolský učitel, pak asistent, od roku 1947 docent a od 1. 9. 1950 řádný profesor matematiky). Od roku 1952 byl vedoucím katedry matematiky při elektrotechnické fakultě až do začátku roku 1970, kdy se funkce vzdal po dosažení 60. let. Jako profesor matematiky působí i nyní na této fakultě (od 1. 10. 1977 však již jen na poloviční úvazek).

Vedle své učitelské činnosti a všech funkcí s tím spojených byl také prvním děkanem elektrotechnické fakulty (1950/51 až 1951/52), podruhé byl děkanem v období 1956/57 až 1959/60. Velmi mnoho práce a ze svého času věnoval náročným funkcím tajemníka Státního výboru pro vysoké školy, dále byl vědeckým sekretářem Státní komise pro vědecké hodnosti, dva roky působil na ministerstvu školství jako náměstek ministra a byl též předsedou komise pro obhajoby kandidátských prací z oboru geometrie a topologie při ČVUT aj.

V době, kdy působil na střední škole byl společně s prof. Fr. Vyčichlem redaktorem (fyzikální části) časopisu *Rozhledy matematicko-fyzikální*, po 2. světové válce

postupně redigoval časopisy Fyzika v tčchnice, Sovětská věda — Matematika, fyzika a astronomie, první ročníky členského časopisu Jednoty československých matematiků a fyziků (členem JČSMF je od roku 1927) Pokroky matematiky, fyziky a astronomie a konečně teoretické řady Práce ČVUT.

Až dosud napsal více než 300 prací z matematiky a fyziky, včetně mnoha článků, které popularizovaly zejména nejnovější výsledky v současné fyzice. V posledních asi 10 letech s ním úzce spolupracují členové semináře z kinematické geometrie, který založil v roce 1957 a dosud stále úspěšně vede. Práci tohoto semináře spojil s vědecko-výzkumným úkolem „Metody kinematické analýzy a syntézy“, jehož byl až do roku 1978 odpovědným řešitelem. Tento výzkumný úkol byl vždy úspěšně oponován, o práci jednotlivých řešitelů bylo referováno na konferencích v ČSSR i v zahraničí, příp. i na zahraničních studijních pobytech. Tak bylo možno si také ověřit, že dosažené výsledky pod jeho vedením jsou srovnatelné s prací zahraničních pracovníků v tomto oboru.

Vědecká a odborná činnost prof. Pírka byla oceněna udělením doktorátu věd (DrSc. 1957), vyznamenáním Za zásluhy o výstavbu (1959), Medailí Jana Ámose Komenského, Felberovou medailí, Medailí ČVUT I. stupně a dalšími uznáními.

Nelze zapomenout také na jeho práci, kterou vykonal a ještě příležitostně koná jako školitel vědeckých kádrů a posuzovatel předkládaných kandidátských a habilitačních prací. Z této jeho činnosti pochází většina kandidatur a docentur učitelů katedry matematiky na elektrotechnické fakultě ale také na jiných fakultách ČVUT.

Prof. Pírko však i nadále úspěšně pracuje a seznamuje se s nově publikovanými pracemi v jím sledovaných oblastech matematiky. Proto je přáním všech jeho spolupracovníků, přátel a známých, aby se svým příslovečným životním elánem a pílí spojenou s hlubokými znalostmi ještě dlouho působil a pracoval ve svých zvolených životních oborech.

DVANÁCTÉ EVROPSKÉ SETKÁNÍ STATISTIKŮ

Ve dnech 3.—7. září 1979 se konalo ve Varně 12. evropské setkání statistiků. Organizátorem byla Bulharská akademie věd a její Centrum matematiky a mechaniky pod záštitou Bernoulliho společnosti pro pravděpodobnost a matematickou statistiku. Patronem byl prezident Bulharské akademie věd akademik A. Balevski.

Konference se zúčastnilo přes 500 vědců ze 30 zemí čtyř kontinentů. Z mimoevropských států byla zastoupena Kanada, USA, Austrálie, Saudská Arábie a Izrael. Z Československa bylo vysláno 15 pracovníků ČSAV, SAV, MFF UK, VŠE Praha a rezortních výzkumných ústavů. ČSSR měla zastoupení také v orgánech konference, neboť dr. Z. Šidák byl členem programového výboru.

Na konferenci bylo projednáno velmi široké spektrum otázek teorie pravděpodobnosti a matematické statistiky. Z názvů sekcí jmenujme alespoň: Statistické problémy v grafech, Stochastické procesy, Testování hypotéz, Základy teorie pravděpodobnosti, Stochastické diferenciální rovnice, Statistické problémy v lékařství, Robustnost, Bayesovské metody, Hromadná obsluha, Lineární modely, Difusní procesy, Odhady hustot, Nové přístupy v neparametrické statistice, Větvící se procesy, Shluková analýza, Statistika ve kvantové fyzice, Statistická teorie informace, Navrhování experimentu, Mnohorozměrná analýza, Časové řady, Metody Monte Carlo. Každé z těchto oblastí byly věnovány přibližně dvě hodiny na pozvané přednášky a tři až pět hodin na příspěvková sdělení.

Jak vyplývá již z množství vyjmenovaných témat, všechny čtyři přednáškové místnosti byly po celých pět dní plně vytíženy od rána až do večera. Výjimkami byla středa odpoledne, kdy organizátoři připravili výlet na Balčík, a dále pak osm hodin plenárních zasedání. Jejich program byl: úvodní přednáška prof. U. Grenandera: Struktury ve statistice, dvě lekce prof. D. G. Kendall: Statistika tvaru a závěrečná přednáška prof. B. V. Gněděnka: Některé problémy ve statistice.

Na závěr je nutno poznamenat, že konference byla velmi dobře organizačně připravena a každý účastník měl možnost si vybrat ze široké a kvalitní programové nabídky a navázat řadu užitečných osobních kontaktů. K celkové spokojenosti navíc přispělo také velmi příjemné počasí.

Antonín Lešanovský, Alena Šonská, Praha